

Paradijsvogel Lady Gaga en haar exhibitionistische 'shock art'

Lady Gaga: „Ik zou doodgaan als ik mezelf niet meer kan uiten.” FOTO EPA/JONATHAN BRADY

Ze schreef nummers voor Britney Spears, Fergie en Pussycat Dolls. Zelf brak Lady Gaga pas door met haar album *The Fame* (2008) met de hitsingles 'Poker face', 'Just dance' en 'LoveGame'. De exhibitionistische ster is voorlopig niet van plan zich van haar troon te laten stoten. Binnenkort treedt Lady Gaga op in Amsterdam.

Ze ontleent haar naam aan 'Radio Ga Ga', een lied van de band Queen die ze - samen met David Bowie, Michael Jackson, Madonna en Cyndi Lauper - regelmatig als muzikale inspiratiebron noemt. Een toepasselijke naam, want half Hollywood is inmiddels 'gaga', oftewel 'gek van' Lady Gaga. Zo stonden Madonna, Bruce Springsteen en Cyndi Lauper bij een Amerikaans optreden van de zangeres mee te swingen op dubbelzinnige teksten als 'I wanta take a ride on your disco stick'. Ze draagt niet alleen tijdens optre-

dens aparte creaties als een beha die vuur spuwt of een jurk van transparante plastic bollen. Zo zorgde ze voor ophef toen ze in een doorzichtige bodysuit een supermarkt bezocht. „Muziek en videoclip zijn voor mij niet de enige mogelijkheden om mijn werk over te brengen. Ieder moment dat ik adem, wil ik iets mededelen over kunst, muziek en beroemdheid.” Stefani Joanne Angelina Germanotta, alias Lady Gaga, heeft een missie. „Ik wil pop maken, commerciële kunst die net zo serieus genomen wordt als de schone kunsten.

Net zoals Andy Warhol dat deed.” Het is de vraag of haar tienerfans deze boodschap snappen. Hoe dan ook, Lady Gaga is voor producer/componist Rob Bolland 'een van de opvallendste fenomenen van de laatste paar jaar'. „Ze zet een briljante act neer! Mensen vinden het geweldig om dit soort paradijsvogels te idoliseren.” Bolland roemt haar sound: „Just dance' en 'Poker face' (beide kwamen in Nederland op één, red.) zijn pure popsongs, die een breed publiek aanspreken. Bovendien schrijft Gaga haar eigen nummers.” Ze speelt ook de synthesizerpartijen in. De New Yorkse is een klassiek getraind pianiste, die op haar dertiende haar eerste ballad schreef en op haar zeventiende werd toegelaten tot de kunstopleiding van New York University. Ze verliet de universiteit echter om in clubs 'shock art optredens' te verzorgen. Waarbij ze, gekleed in hotpants en bikinitopje, zingend bussen haarspray in de fik zette.

Hoewel haar concerten tegenwoordig grootser van opzet zijn, registreert Gaga nog steeds haar eigen shows. Ze tekent zowel voor kleding als decors, ondersteund door haar eigen team Haus of Gaga dat bestaat uit 'bevriende creatievelingen'. Ooit zal de artieste haar looks en verbale uitspattingen moeten intomen, denkt Bolland. „Anders treedt verzadiging op bij het publiek.” Gaga zelf is dit niet van plan. „Als mensen me nu al over de top en decadent vinden, vrees ik voor ze. Ze hebben geen idee wat hen nog te wachten staat”, meldde ze *Sunday Times*. Dat de kleidij en prijzige shows permanent voor een negatief banksaldo zorgen, boeit haar niet. „Ik zou doodgaan als ik mezelf niet als artiest kon uiten. En wat moet ik met een flat of een dure auto? Ik kan niet eens autorijden.”

THALIA BRANDT

Lady Gaga, 20 juli: Melkweg, Amsterdam, 25 juli: Paradiso, Amsterdam.

In de verhalenserie 'Groeten uit de hemel' vertellen kinderen van bekende landgenoten over de band met hun overleden vader of moeder. Vandaag aflevering drie: Suus Ruis, dochter van showmaster Willem Ruis.

Schrijven met een duwtje van vader

Willem Ruis wilde nooit op zijn vader lijken. Die was hem te streng, te weinig familieman. Zijn dochter Suus hoeft ook niet zo nodig op de presentator te lijken. „Ik wil méér zijn dan de-dochter-van.” Toch heeft ze karaktereigenschappen van hem geërfd: „Hij wilde beroemd worden en rustte niet voor hij dat had bereikt. Ik heb niet zo veel met roem, maar zit wel in zijn spoor als het gaat om het volgen van je droom.”

Ergens op zolder heeft ze nog een stapel videobanden met zijn shows. Zelden gedraaid. Maar toen vorig jaar op een digitaal themakanaal een week lang oud materiaal van Willem Ruis werd vertoond, keek ze iedere avond. „Ik was net moeder geworden en was aan huis gebonden. Op zo'n moment ben

je ook wat meer melancholiek dan anders.” Zo deed de wonderlijke situatie zich voor dat de pasgeborene kleine Ruis zijn opa op het scherm kon zien rennen, terwijl grootvader zelf zijn eerste kleinkind nooit zal zien.

„Toen ik die beelden weer zag, besefte ik opnieuw dat hij zijn tijd ver vooruit was. Zijn shows hadden niet de snelheid van de amusementsprogramma's van nu, maar door de vlotte manier waarop hij met kandidaten en publiek omging, had hij zó weer op het scherm gekund.”

Schrijfster

Suus Ruis is de tweede dochter van Willem Ruis. Ze woont met haar vriend en haar zoon in Flevoland. Vorig jaar verruilde ze haar baan als producent bij Endemol voor een bestaan als schrijfster. Haar oudere zus Eva werkt als freelance regieassistente in de tv-wereld, hun jongere broer Nicolas is nieuwslezer bij het ANP. Herinneringen aan haar vader zijn vooral herinneringen aan de laatste jaren van zijn leven. „In mijn vroegste kindertijd zag ik hem nauwelijks omdat hij in die tijd dag en nacht aan het werk was. Na de scheiding van mijn ouders veranderde dat. Die breuk heeft er bij hem erg in gehakt. Emotioneel kwam hij in een neerwaartse spiraal terecht. Het was daarom beter dat mijn zus en ik bij hem gingen wonen. Voor mijn moeder was het bijna een onmogelijke beslissing, maar het was de enige manier om het leven van mijn vader weer een beetje richting te geven. Toen die beslissing was gevallen, stortte hij zich ook vol overgave op die vaderrol. In die laatste drie jaar samen kwamen we daarom dicht bij elkaar. Mijn zus en ik gingen mee naar tv-opnamen, hij regelde dat hij thuis was als we uit school kwamen en op woensdagmiddagen aten we samen kroketjes.” Opvoeding ging met de harde hand, want vader Willem was van de degeïllike aanpak. Tegen volwassenen zeg je 'u', netjes met twee woorden spreken en papa of mama nooit tegen spreken. „Hij prentte ons in dat we netjes 'bedankt' moesten zeggen als er koffie of thee voor ons was inge-

schonken. Toen ik dat een keer vergat, schonk hij net zo lang door tot de thee over de rand van het kopje ging. Ik riep 'stop!', maar hij schonk door, ook toen de halve tafel nat was. Net zolang tot ik 'bedankt' zei. Zoals het hoorde. Door zo'n lesje vergeet je dat nooit meer.”

Spanje

Het meest dierbare dat ze nog van hem heeft is het dagboek van hun laatste vakantie: ruim een maand met haar zusje, haar vader en zijn vriendin naar hun appartement in Spanje. „Het begon met mijn notities over hoeveel kilometer we hadden gereden en hoeveel tol we moesten betalen. Op de derde dag pakte mijn vader de pen op en beschreef hij wat er gebeurde en wat er in hem omging. Heel beschouwend verwoordde hij zijn twijfels over de bevrediging in zijn werk en hoe het verder moest met twee opgroeiende meiden.”

Tijdens die vakantie in DeNia overleed Willem Ruis op een vroege morgen in de badkamer van zijn appartement, vermoedelijk aan de gevolgen van een hartaanval. Zijn dochters (destijds twaalf en dertien jaar) sliepen nog. Toen ze wakker werden, was hij al weggebracht.

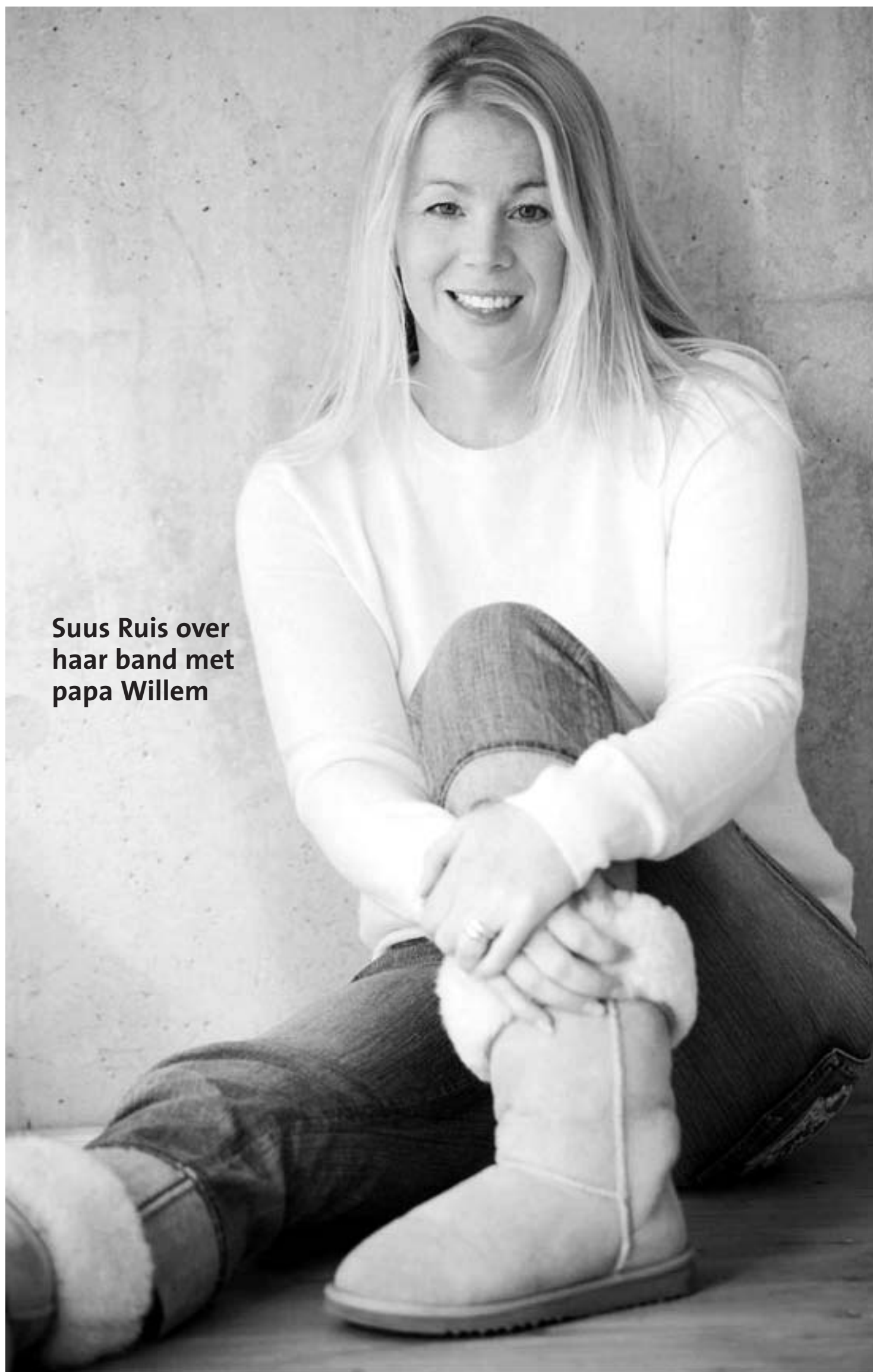
Debuutroman

Het leven van haar vader was voor haar de leidraad bij het schrijven van haar debuutroman 'Tweede viool'. Net als Willem Ruis is de hoofdperson hierin een buitenechtelijk kind dat door zijn vader niet wordt erkend en - net als haar vader - zet de zoon alles op alles om in de showbusiness door te breken. „Mijn vader zei altijd: 'Je kunt alles tot het tegenwoordig is bewezen.' Dat gaf me het duwtje om de zekerheden van mijn baan bij Endemol op te geven en als schrijver aan de slag te gaan. Zo'n stap zou hij hebben aangemoedigd.” Soms lijkt hij kinder ook bij het schrijven zelf aan te moedigen. „Toen ik mezelf in een Frans klooster had opgesloten om aan de laatste hoofdstukken te werken, leek hij over mijn schouder mee te kijken. In een soort trance vloeiden de woorden eruit. Hele zinnen, hele alinea's leken kant-en-klaar uit mijn toetsenbord te rollen. Op die momenten haalt hij mijn twijfels weg en voelt het alsof hij weer dichtbij me is.”

Bekende naam

Bij de presentatie van haar boek vond ze het wel even handig om Suus Ruis te heten. „De uitgeverij promootte het ook als 'het debuut van de dochter van Willem Ruis'. In een tijd waarin er iede-

Suus Ruis over haar band met papa Willem

Suus Ruis

FOTO PAUL DE GRAAFF

re week stapels boeken verschijnen, is het een welkome manier om je met die naam te kunnen onderscheiden. Maar hoewel ik zijn naam met trots draag, wil ik mijn identiteit niet aan mijn vader ontnemen.” Toch lijkt ze op sommige punten sterk op haar pa. „Hij was een denker. Altijd erg serieus met zijn werk bezig. En hij schreef graag. Dat herken ik bij mezelf. Op een bepaalde manier hebben we allebei ook moeite met mensen. Op het autistische af. Hij was erg op zichzelf en ik zit ook graag in mijn eigen bubbel.” Onwillekeurig vraagt ze zich wel eens af hoe het met hem verder zou zijn gegaan, als haar vader nog geleefd zou hebben. „Ik kan me niet voorstellen dat hij met grijs haar nog een show had gepresenteerd. Maar

achter de schermen zou hij zeker nog teksten hebben geschreven, programma's hebben bedacht of misschien wel meer films zijn gaan maken.”

Sterfdag

Het lichaam van de presentator is gecremeerd. Een graf om heen te gaan mist ze niet. In theater 't Spant in Bussum - waar hij veel shows opnam - is een Willem Ruiszaal, maar dat heeft voor Suus geen bijzondere betekenis. „Mijn vader zit in mijn hart. Ik herdenk hem op mijn eigen manier. Op zijn sterfdag bel ik altijd met mijn zus en mijn broertje. Dan praten we even over hem, maar verbazen we ons er vooral over dat het allemaal alweer

zo lang geleden is.” Haar moeder hertrouwd met tv-regisseur Rinus Spoor en woont een groot deel van het jaar met hem in Frankrijk. Suus logeert er regelmatig en speelt met de gedachte om daar met haar gezin te gaan wonen. Deze plannen en haar nieuwe leven als moeder en schrijfster helpen haar over het gemis heen. Maar het verdriet om het verlies van haar vader kan zó weer om de hoek komen kijken. „Bij het overlijden van André Hazes en Martin Bril dacht ik meteen: wat erg voor de kinderen.”

JAN VRIEND

Volgende week aflevering vier: Roxane, dochter van Gerrie Knetemann.

Over Willem Ruis

Klaas Willem Ruis (1945-1986) werd bekend als radiomaker en tv-presentator. Hij groeide op in Haarlem en werkte als entertainer bij de Holland Amerika Lijn en als steward bij de KLM. Pogingen om op de toneelschool aangenomen te worden, strandden. Het lukte hem wel om met zelfgemaakte reportages over Amerikaanse beroemdheden op de radio te komen. Dat zette de deur open naar werk bij het sportprogramma 'Langs de Lijn', waarna hij vanaf 1976 met de 'Willem Ruis Show' op de televisie kwam. Eerst bij de KRO, later bij de Vara met onder meer 'Vijf tegen Vijf'. Hoogtepunt was zijn 'Sterrenshow' waarin hij in een grote cirkel tussen internationale grootheden zong, danste en acteerde. Met zijn snelheid en zijn lef om steeds wat nieuws aan te pakken, haalde hij hoge kijkcijfers, maar een publiekslieveling als Mies Bouwman of Jos Brink werd hij nooit.

Willem Ruis was getrouwd met zijn vroegere KLM-collega Ineke Mulder. Ze kregen drie kinderen: Eva (1972), Suus (1974) en Nicolas (1977). Het stel scheidde in 1982. Die breuk greep Willem Ruis erg aan, vooral toen zijn ex een verhouding bleek te hebben met zijn regisseur Rinus Spoor. De presentator overleed op 4 augustus 1986 in zijn tweede huis in Spanje aan de gevolgen van een hartaanval. Hij was daar op vakantie met zijn nieuwe vriendin en zijn dochters.

Willem Ruis in 1982. Foto ANP